

РЕШЕНИЕ

№ 710

гр. Сливен, 30.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЛИВЕН, X СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Нина М. Коритарова

при участието на секретаря Албена Г. Василева
като разгледа докладваното от Нина М. Коритарова Гражданско дело № 20212230101072 по описа за 2021 година

Производството е образувано въз основа на депозирана искова молба от "БНП Париба Пърсънъл Файненс" С. А. Париж, рег. № 542097902 чрез "БНП Париба Пърсънъл Файненс" С. А. клон България, със седалище: гр. София, ж.к. „Младост” 4, Бизнес Парк София, ЕИК 204915054 срещу ИВ. М. Д. ЕГН: ***** от гр./с. Ш. 8895, УЛ. П. Х., №. 9, с която е предявен положителен установителен иск с правно основание чл. 422 ГПК във вр. с чл. 240 ЗЗД. При условие на евентуалност е предявен осъдителен иск за същите суми на основание чл. 79 ЗЗД. Ищецът твърди, че на 17.10.2016 г. между страните бил сключен договор за потребителски паричен кредит № PLUS-14028821 посредством, който страните били постигнали съгласие кредиторът да отпусне на кредитополучателя заем в общ размер на 5000.00 лева за срок от 24 месеца, обхващащ периода от подписване на договора съгласно погасителен план, включващ падежните дати на месечните погасителни вноски, техния размер и размер на оставащата главница. Договорено било паричният кредит да бъде изплатен на 24 броя равни месечни вноски, всяка в размер на 322.83 лева, като в договора била посочена и общата стойност на плащанията по кредита. Въз основа на индивидуалния кредитен профил на ответника бил определен годишен процент на разходите. Кредитополучателят бил заплатил и такса ангажимент, срещу което кредиторът бил сключил договора при фиксиран лихвен процент по смисъла на § 1, т .5 от ЗПК. при съдържащите се в договора условия, размери и срокове. Таксата се била заплаща от кредитополучателя при усвояване на кредита, като кредиторът бил удържал сумата посочена в поле „Такса ангажимент" от общия размер на кредита." Лихвеният процент по кредита бил фиксиран за срока на договора, като началната дата за изчисляване на ГПР била датата на подписване на договора при допускането, че годината има 365 дни, независимо

дали е високосна и договорът бил валиден за целия срок като страните изпълняват точно задълженията си по него. Твърди, че сумата, предмет на договора била преведена по личната банкова сметка на ответника, декларирана от същия и посочена в договора за кредит. Посочва, че на основание на чл. 3 във връзка с чл. 4 от договора за ответника възниквало задължението да погаси заема на 24 месечни вноски, всяка по 322.83 лева, като в чл. 5 от договора било предвидено, че при забава на една или повече месечни погасителни вноски кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата. Обезщетението за забава било равно на ОЛП, обявен от Българската народна банка, в сила от 1 януари, съответно от 1 юли на текущата година плюс 10%. Лихвените проценти в сила от 1 януари на текущата година бил приложими за първото полугодие на съответната година, а лихвените проценти в сила от 1 юли били приложими за второто полугодие. Обезщетението за забава се било изчислява на дневна база като дневният ѝ размер за просрочени задължения бил равен на 1/360 част от годишния размер, определен в предходното изречение. Твърди, че длъжникът бил преустановил плащането на вноските по кредит № PLUS-14028821 на 20.04.2017 г., като към тази дата били погасени 5 месечни вноски. Заявява, че на основание чл. 5 от договора, вземането на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ставало изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноска, която в настоящия случай била 20.05.2017 г. от която дата вземането било станало ликвидно и изискуемо в целия му размер, за което от страна на кредитора било изпратено изрично уведомление до длъжника. Посочва, че тъй като от страна на длъжника не били извършвани погашения по дълга от кредитора било подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК в Районен съд-Сливен за следните дължими суми по договор за потребителски паричен кредит № PLUS-14028821 както следва:

- 4164.11 лева –главница;
- 0.00 лева - възнаградителна лихва за периода от 20.04.2017 г. до година;
- 172.57 лева - мораторна лихва за периода от 20.05.2017 г. до 16.12.2020 г.
- законната лихва за забава от датата на завеждане на заявлението за издаване на заповед за парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането.

Заявява, че след подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК, били постъпили следните плащания от страна на длъжника: 23/12/2020 - 100.00лв., 22/01/2021г. - 100.00лв. и 24.02.2021 г. - 100.00 лв. Постъпилата сума в общ размер на 300.00 лв. не била достатъчна да покрие цялото задължение. Съгласно чл. 76 от ЗЗД в такъв случай се били погасявали най - напред разноските, след това лихвите и най - после главницата. В следствие на направените плащания, към настоящия момент, ответникът дължал на дружеството следните суми:

- 4081.93 лева - главница,
- 0.00 лева - възнаградителна лихва за периода от 20.04.2017 г. до година;
- 0.00 лева - мораторна лихва за периода от 20.05.2017 г. до 16.12.2020 г.

- законната лихва за забава от датата на завеждане на заявлението за издаване на заповед за парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането.

Моли съдът да признае за установено, че в полза на ищеца съществува вземането по договор № PLUS-14028821, обективизирано в заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, издадена по ч. гр. д. № 4727/2020 по описа на Районен съд - Сливен, а именно: сумата от 4081.93 лева - главница по договора за кредит. – сумата от 0.00 лева възнаградителна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.04.2017г. до г., сумата от 0.00 лева - мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.05.2017 до 16.12.2020 г. ведно със законната лихва, считано от постъпване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането.Претендира сторените в заповедното и исковото производство разноски.

В срока по чл. 131 ГПК особеният представител на ответника е депозирал отговор на исковата молба. Оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Твърди, че от представените към исковата молба документи не ставало ясно дали договора става автоматично предсрочно изискуем или пък е необходимо длъжникът да бъде уведомен за настъпване на изискуемостта.По този начин не можело да се направи извод дали договора е станал автоматично предсрочно изискуем или не. Ако се било приемало, че договора за кредит не е станал автоматично предсрочно изискуем, не се установявало дали длъжника е уведомен за настъпилата изискуемост. Посочва, че за да настъпи изискуемостта, освен, че трябва да има не плащане на определен брой месечни вноски, било следвало и длъжника да бъде уведомен за това. Липсвали доказателства относно уведомяването до длъжника относно изискуемостта на кредита. Поради това не се била доказвала изискуемостта на кредита. Посочва, че за да стане кредитът предсрочно изискуем било необходимо или да бъде изпратено известие до длъжника от страна на банката относно настъпилата изискуемост, което да бъде получено от длъжника или да е записано в общите условия към договора, че кредита става автоматично предсрочно изискуем, без да е необходимо уведомяване на длъжника. Оспорва договора за банков кредит, анекса към договора за банков кредит и погасителните планове към тях, като оспорва както подписа върху договора за банков кредит и анекса към банков кредит, че е положен от ответника, така и съдържанието на договора и анекса и погасителните планове. Твърди, че били липсвали доказателства, с които ищецът, да удостовери, че е обявил на длъжника изискуемост на дълга, респ. че е изпълнено изискването на чл.418, ал.3 от ГПК. В тежест на ищеца било преди подаване на заявлението, при предвиждане на изискуемост, да обяви, да връчи на заемополучателя покана за връщане на сумата. Тъй като паричните задължения били търсими, ищецът не бил отправил покана / за изискуемост / до ответника и в момента същият все още не бил в забава. Поканата за плащане имала функцията на покана за изпълнение на иначе изискуемо с оглед настъпилия падеж на всяка вноска по задължението. Поканата за плащане била условие за настъпване на самата изискуемост, и представлявала необходимото съдействие от кредитора за изпълнение на задължението. Също така, страните били уговорили, че всички изявления следва да бъдат направени в писмена форма

и се считат за получени, ако достигнат до посочените адреси, съответно на кредитополучателя, но по делото нямало представени доказателства да са били връчвани на адресите на кредитополучателя писма или други писмени документи. Твърди, че не се установявало от исковата молба през коя година са били спрели плащанията по кредита и от коя дата, длъжникът по кредита бил в забава, и кредиторът бил бездействал и не бил упражнил правото си да направи кредита изискуем, като възможността да се търси сумата бела налице, но била погасена по давност, за което прави възражение. При условие на евентуалност прави възражение за погасяване на вземането поради изтекла в полза на ответника погасителна давност върху вземанията, който срок е три години, респ. 5 години.

Съдът, от събраните доказателства и фактите, които се установяват с тях, прие следното:

На 17.10.2016 г. между страните бил сключен договор за потребителски паричен кредит № PLUS-14028821 посредством, който страните били постигнали съгласие кредиторът да отпусне на кредитополучателя заем в общ размер на 5000.00 лева за срок от 24 месеца, обхващащ периода от подписване на договора съгласно погасителен план, включващ падежните дати на месечните погасителни вноски, техния размер и размер на оставащата главница. Страните се договорили паричният кредит да бъде изплатен на 24 броя равни месечни вноски, всяка в размер на 322.83 лева, като в договора е посочена и общата стойност на плащанията по кредита. Въз основа на индивидуалния кредитен профил на ответника е определен годишен процент на разходите. Кредитополучателят е заплатил и такса ангажимент, срещу което кредиторът е сключил договора при фиксиран лихвен процент по смисъла на § 1, т. 5 от ЗПК. при съдържащите се в договора условия, размери и срокове. Таксата се заплаща от кредитополучателя при усвояване на кредита, като кредиторът е удържал сумата посочена в поле „Такса ангажимент" от общия размер на кредита." Лихвеният процент по кредита е фиксиран за срока на договора, като началната дата за изчисляване на ГПР е датата на подписване на договора при допускането, че годината има 365 дни, независимо дали е високосна и договорът е валиден за целия срок като страните изпълняват точно задълженията си по него. Сумата, предмет на договора е преведена по личната банкова сметка на ответника, декларирана от същия и посочена в договора за кредит. На основание на чл. 3 във връзка с чл. 4 от договора за ответника възниква задължението да погаси заема на 24 месечни вноски, всяка по 322.83 лева, като в чл. 5 от договора е предвидено, че при забава на една или повече месечни погасителни вноски кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата. Обезщетението за забава е равно на ОЛП, обявен от Българската народна банка, в сила от 1 януари, съответно от 1 юли на текущата година плюс 10%. Лихвените проценти в сила от 1 януари на текущата година са приложими за първото полугодие на съответната година, а лихвените проценти в сила от 1 юли са приложими за второто полугодие. Обезщетението за забава се изчислява на дневна база като дневният й размер за просрочени задължения е равен на 1/360 част от годишния размер, определен в предходното изречение.

Длъжникът е преустановил плащането на вноските по кредит № PLUS-14028821 на

20.04.2017 г., като към тази дата са погасени 5 месечни вноски. На основание чл. 5 от договора, вземането на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ станало изискуемо в пълен размер, тъй като кредитополучателят просрочил две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноска, която в настоящия случай е 20.05.2017 г. от която дата вземането било станало ликвидно и изискуемо в целия му размер, за което от страна на кредитора е изпратено изрично уведомление до длъжника.

Съгласно чл. 9 от договора всичките съобщения с изявления на кредитора отправени към кредитополучателя се считат за получени и узнати от кредитополучателя ако бъдат изпратени на адрес или съобщени по телефон предоставен от кредитополучателя. Адресът, който ответникът е предоставил на ищеца е същият на който е било изпратено неполученото от него уведомление за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита.

След подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК, ищецът признава, че са постъпили следните плащания от страна на длъжника: 23/12/2020 - 100.00лв., 22/01/2021г. - 100.00лв. и 24.02.2021 г. - 100.00 лв. Постъпилата сума в общ размер на 300.00 лв. не е достатъчна да покрие цялото задължение. Съгласно чл. 76 от ЗЗД са погасявани най - напред разноските, след това лихвите и най - после главницата.

След подаване на исковата молба ищецът признава, че от ответника са били направени три доброволни плащания всяко в размер на 100 лв. или в общ размер на 300 лв.

Видно от изготвената по делото съдебно-икономическа експертиза размерът на отпуснатия потребителски кредит бил 5000 лв., която сума била договорено да бъде усвоена по следния начин: сумата от 1387,54 лв. за пълното погасяване на задълженията по друг договор за кредит, сумата от 175 лв., съставляваща такса ангажимент и сумата от 3437,46 лв. била преведена по банковата сметка на ответника, за която транзакция на вещото лице е било предоставено платежно нареждане. Към датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК- 23.12.2020 г. ответникът е дължал сума в размер на 4381,93 лв., от които сумата от 4209,36 лв., съставлявала главница, а сумата от 172,57 лв., съставлявала мораторна лихва върху главницата за периода от 20.05.2017 г. до 16.12.2020 г. Към датата на изготвяне на заключението по делото-17.11.2021 г. задълженията на ответника били в общ размер на 3681,93 лв., съставляващи единствено непогасена главница. След датата на обявяване на кредита за предсрочно изискуем са били постъпили плащания в общ размер на 2923 лв. и с тях са били погасени задълженията по реда предвиден в чл. 76, ал. 2 ЗЗД- първо разноските, лихвите и част от главницата. С направените плащания от ответника в хода на настоящия процес в размер на 300 лв. е била погасявана част от останалата дължима главница.

С оглед на установеното от фактическа страна съдът направи следните правни изводи:

Предявен е положителен установителен иск – главен иск с правно основание чл. 422 ГПК във вр. с чл. 415 ГПК във вр. с чл. 240, ал.1 ЗЗД във вр. с чл. 79 ЗЗД .Същият се явява допустим, тъй като е подаден от заявител, в полза на който е издадена заповед за изпълнение на задължение по чл. 410 ГПК, които са били връчени на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 ГПК и са предявени в рамките на едномесечния срок и се отнасят за вземания

включени в издадената заповед за изпълнение. За да се уважи иск с правно основание чл. 422 ГПК във вр. с чл. 415 ГПК във вр. с чл. 430 ТЗ и чл. 60, ал. 2 ЗКИ следва да са налице следните материалноправни предпоставки (юридически факти), а именно: 1. валидно сключен договор за заем с уговорка за настъпване на предсрочна изискуемост при наличие на определени предпоставки; 2. предаване на заемната сума от заемодателя на заемателя; 3. настъпил падеж за вноските, при неплащането на които е уговорено правото на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем; 4. липса на плащане от страна на заемателя. 5. упражняване на правото на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем. 6. уведомяване на длъжника, че кредитът е предсрочно изискуем по предвидения в договора начин.

В случая безспорно се установява наличието на валидно възникнало договорно правоотношение между страните, по Договор за потребителски паричен кредит от 17.10.2016 г. и предаването на заетата сума, която е била усвоена от ответника по следния начин: сумата от 1387,54 лв. за пълното погасяване на задълженията по друг договор за кредит, сумата от 175 лв., съставляваща такса ангажимент и сумата от 3437,46 лв. била преведена по банковата сметка на ответника. Кредитът следвало да бъде погасен с 24 анюитетни месечни вноски. Длъжникът бил пропуснал да погаси две последователни месечни вноски с падежи на 20.03.2017 г., на 20.04.2017 г. и на 20.05.2017 г. и съгласно чл. 5 от договора е настъпила предсрочната изискуемост на задължението, като на ответника било изпратено уведомление за настъпилата предсрочна изискуемост на задължението на посочения от него адрес за кореспонденция в договора, но уведомлението е останало непотърсено.

Предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което за разлика от общите принципи на ЗЗД настъпва с волеизявление само на едната от страните. Датата на настъпване на предсрочната изискуемост играе ролята на падеж и представлява различен юридически факт. Съобразно т. 18 на Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. по т.д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, ако предсрочната изискуемост е уговорена в договора при настъпване на определени обстоятелства или се обявява по реда на чл. 60, ал. 2 ЗКИ, кредиторът следва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Ето защо за настъпването на предсрочната изискуемост е необходимо уведомяването на длъжника, за да може договорното изменение да прояви действието си. В този смисъл е разрешението на т. 18 на Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. по т.д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Допустимо е да се фингира недоставеното или само изпратено от банката съобщение до длъжника като получено единствено в случай че договорът между страните предвижда определени предпоставки и/или фактически констатации, при наличие на които ще се счита, че е положена дължимата грижа да се доведе до знанието на длъжника изявлението на кредитора, че е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем. В случай че договорът за кредит не обективира такава уговорка, уведомяването на длъжника следва да бъде надлежно удостоверено посредством уредените в чл. 37–58 ГПК способности за връчване

на книжа, вкл. връчване по възлагане от нотариус (чл. 50 ЗННД), но не и чрез частен съдебен изпълнител (чл. 43 ЗЧСИ), който може да удостоверява връчване на книжа само във връзка с образуваните пред него изпълнителни дела или при изрично възлагане от съда в хипотезата на чл. 42, ал. 2 ГПК. В този смисъл **Решение № 25/03.05.2017 г. на ВКС по гр. дело № 60208/2016 г., ГК, 2-о отд.** В случая е налице уговорка в договора за кредит в чл. 9 от същия, която фингира само изпратено от банката съобщение до длъжника като получено, при наличие на определени предпоставки, които, ако са се осъществили ще се счита, че е положена дължимата грижа да се доведе до знанието на длъжника изявлението на кредитора, че е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем- всички писма независимо от съдържанието им, изпратени на последния посочен писмено от страната адрес се смятат за получени от страната. С оглед на изложеното съдът приема, че е налице уведомяване на длъжника за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита. Несъмнено при това положение е, че предсрочната изискуемост е настъпила на 20.05.2017 г, тъй като към този момент са се осъществили всички предпоставки предвидени в чл. 60, ал. 2 ЗКИ- неплащането на погасителна вноска за срок от съответната дата на дължимото плащане, упражняването на едностранното право на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем и фингираното по смисъла на договора уведомяване на длъжника с достигане до обратната разписка до адреса му за кореспонденция посочен в договора.

В случай, че съдът приеме, че не са представени доказателства от страна на ищцовото дружество, че длъжникът е бил уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост на заема, съдът би могъл да счита, че отпуснатия заем е станал изискуем с настъпването на падежа на последната погасителна вноска по съставения между страните погасителен план, на 20.10.2018 г. т.е. към датата на депозиране на заявлението по чл. 410 ГПК-23.12.2020 г. е бил вече настъпил.

Съдът, счита възражението на особения представител на ответника за погасяването по давност на задълженията по кредита за неоснователно, тъй като се претендира задължение за главница по договора за кредит, което се погасява с петгодишна погасителна давност, която започва да тече от датата на обявяване на предсрочната изискуемост на кредита- 20.05.2017 г. и към датата на подаване заявлението по чл. 410 ГПК -23.12.2020 г. не е изтекла. Неоснователно е и неговото оспорване на подписа на ответника върху представените документи и наличието на договорни отношения между страните. В хода на заповедното производство и на настоящия процес ответникът е извършвал частично плащане, което само по себе си е равносилно на извънсъдебно признаване на неговото задължение.

Съдът следва на основание чл. 235, ал. 3 ГПК да вземе предвид като факт настъпил след предявяване на иска, който е от значение за спорното право извършеното от ответника плащане в хода на настоящото производство в общ размер на 300 лв., поради което предявеният иск се явява частично основателен за останалата непогасена част от главницата в размер на 3681,93 лв. и следва да бъде отхвърлен до пълният му предявен размер от 4081,93 лв. като погасен поради извършено плащане.

С оглед изхода на производството на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да заплати в сторените в настоящото исково производство разноси от ищеца в размер на 813,21 лв. и сторените от него разноси в заповедното производство в размер на 123,33 лв. съобразно уважената част на иска. На ответникът не се дължат разноси, тъй като същият не е сторил такива. По изложените мотиви съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК във вр. с чл. 240 ЗЗД в отношенията между страните по делото, че ответника ИВ. М. Д. ЕГН: ***** от гр./с. Ш. 8895, УЛ. П. Х., №. 9, дължи на ищеца БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А. чрез БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Младост”, Бизнес Парк София, сграда 14, сумата от **3681,93 лв.** - главница по договор за потребителски паричен кредит № PLUS-14028821 от 17.10.2016 г., ведно със законната лихва, считано от 23.12.2020 г. до окончателното плащане, за които суми в полза на БНП Париба Пърсънъл Файненс" С.А.е издадена заповед № 261056 от 30.12.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 4727/2020 по описа на РС – Сливен.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск с правно основание чл. 422 ГПК във вр. с чл. 240 ЗЗД за разликата **над сумата от 3681,93 лв. до пълния предявен размер от 4081,93 лв. като ПОГАСЕН поради плащане.**

ОСЪЖДА ИВ. М. Д. ЕГН: ***** от гр./с. Ш. 8895, УЛ. П. Х., №. 9, **ДА ЗАПЛАТИ** НА на ищеца БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А. чрез БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Младост”, Бизнес Парк София, сграда 14, сторените в настоящото исково производство разноси от ищеца в размер на 813,21 лв. и сторените от него разноси в заповедното производство в размер на 123,33 лв. съобразно уважената част на иска.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред ОС - Сливен в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Сливен: _____